

KATOLÍCKA UNIVERZITA V RUŽOMBERKU

formujúca myseľ i srdce

TEOLOGICKÁ FAKULTA

Košice, 28.04.2026

OZNAM O KONANÍ OBHAJOBY DIZERTAČNEJ PRÁCE

20. mája 2026, 11.00 hod., v priestoroch TI TF KU v Spišskom Podhradí

študent: mgr Beata Barbara Stanislawska

školiteľ: ks. Prof. PhDr. Edward Jarmoch, PhD.

študijný program: Charitatívna a misijná práca

Téma: „Úloha mimovládnych organizácií v každodennom živote starnúcej spoločnosti v Poľsku.“

Abstrakt: Táto dizertačná práca analyzuje úlohu mimovládnych organizácií (MVO) v každodennom živote starnúcej spoločnosti v Poľsku. Cieľom práce bolo určiť, do akej miery a prostredníctvom akých mechanizmov aktivity subjektov tretieho sektora ovplyvňujú kvalitu života starších dospelých, ich úroveň sociálnej integrácie, psychickú pohodu, občiansku angažovanosť a pocit spolupatričnosti k miestnej komunite. V kontexte prebiehajúcich demografických zmien a rastúceho významu politiky pre seniorov predstavujú MVO kľúčový prvok systému sociálnych služieb, dopĺňajú aktivity verejnej správy a iniciujú lokálne formy podpory, ktoré riešia rozmanité potreby seniorov.

Štúdia využila výskumnú stratégiu zmiešaných metód, ktorá kombinovala kvantitatívne a kvalitatívne prístupy. Kvantitatívna zložka zahŕňala diagnostický prieskum vykonaný medzi 200 seniormi vo veku 60 a viac rokov, ktorí využívajú služby MVO v troch vojvodstvách: Mazovskom, Sliezske a Malopoľskom. Analýza kvantitatívnych údajov umožnila identifikovať vzťahy medzi účasťou na aktivitách MVO a úrovňou sociálnej integrácie, spokojnosťou so životom a subjektívne vnímanou podporou. Kvalitatívna zložka zahŕňala 30 vedúcich pracovníkov mimovládnych organizácií a 20 dobrovoľníkov a zamestnancov mimovládnych organizácií v priamom kontakte so seniormi vrátane 10 individuálnych hĺbkových rozhovorov (IDI). Výskum bol doplnený analýzou inštitucionálnych dokumentov a prípadovou štúdiou dvoch organizácií pôsobiacich v rôznych lokálnych kontextoch – Asociácie Opoka v Katoviciach a Nadácie Future-Medica v Łędzinách. Tento výskumný dizajn umožnil trianguláciu zdrojov údajov a hĺbkovú interpretáciu výsledkov zo systémového a lokálneho hľadiska. Výsledky štúdie potvrdili, že systematická účasť seniorov na aktivitách mimovládnych organizácií je spojená so zvýšenou úrovňou sociálnej integrácie, zlepšenou sebahodnotenou psychickou pohodou a posilneným pocitom angažovanosti a zmysluplnosti života. Zároveň boli identifikované významné bariéry obmedzujúce plné využitie potenciálu tretieho sektora, vrátane dopravných ťažkostí, deficitu digitálnej gramotnosti, obmedzení infraštruktúry a nestabilného financovania organizácií.

Analýza odhalila, že efektívnosť aktivít mimovládnych organizácií zostáva silne závislá od úrovne medzisektorovej spolupráce a kvality vzťahov s miestnymi samosprávami a inštitúciami sociálneho zabezpečenia. Rozvinuté miestne partnerstvá

podporujú rozvoj komplexného systému podpory seniorov založeného na princípoch subsidiarity, komplementarity a občianskej účasti.

Táto dizertačná práca prispieva k teoretickému a aplikovanému výskumu úlohy mimovládnych organizácií v procese starnutia v Poľsku a poskytuje základ pre ďalšie vedecké analýzy a odporúčania v oblasti sociálnej politiky.